

זמני ההמתנה לרפואה יועצת בקהילה מנקודת מבטו של המבוטח

נספח מתודולוגי

1. אוכלוסיית הסקר והמדגם

אוכלוסיית היעד כללה את כל תושבי ישראל בני 22 ויותר בעת ביצוע הסקר (מאוגוסט 2019 ועד פברואר 2020).

את הדגימה ביצעה חברת דגימה חיצונית בשתי קבוצות בלתי תלויות: (1) רשימות הטלפונים הקוויים (נייחים) הממוחשבות של "בזק" ו"הוט"; (2) רשימות הטלפונים הסלולריים (ניידים) ללא נייחים. שיטה זו אפשרה לנו לשפר את הייצוגיות של הסקר ולכלול בו גם קבוצות אוכלוסייה הנוטות להיות בעלות טלפון נייד בלבד. כדי להבטיח ייצוגיות של קבוצות האוכלוסייה (ערבים ויהודים), בוצע מדגם שכבתי-הייררכי עם דגימת יתר של 28% נדגמים ערבים. גודל המדגם (8,900 איש) נקבע, בין היתר, כך שלכל שכבה במדגם יהיה ייצוג מספק. יצוין כי נעשתה דגימה אקראית וללא זיהוי פרטים אישיים של הנדגם. חברת הדגימה ביצעה את הדגימה על פי הקריטריונים של דגימה שכבתית-הייררכית (יהודים ואחרים / ערבים; במדגם נכללו בעלי טלפונים נייחים, בעלי טלפונים ניידים ובעלי טלפונים ניידים בלבד) והעבירה לצוות המחקר רשימת פרטים הכוללת את כל מספרי הטלפון המשויכים לכל פרט, נייחים וניידים. פרטים נוספים שהועברו מחברת הדגימה לצוות המחקר כללו יישוב מגורים ושכבת הדגימה (יהודים ואחרים / ערבים).

2. כלי המחקר

לצורך הסקר פותח שאלון ייחודי הבוחן את חווית המטופל בהמתנה לרפואה יועצת בקהילה. בפיתוח השאלון השתתפו צוות המחקר, נציגים ממשדד הבריאות, רופאת משפחה ומומחים לתורת התורים. השאלון כלל שאלות על זמן ההמתנה הנתפס וסבירותו ועל קבלת ההחלטות לאורך תהליך קביעת התור והביקור אצל הרופא היועץ.

3. איסוף הנתונים

הנתונים נאספו באמצעות ראיונות טלפוניים. כל ראיון ארך כ-20 דקות בממוצע. הראיונות נערכו בשפות עברית, ערבית ורוסית, כדי לראיין גם את מי שאינם דוברי עברית או שאינם שולטים בה ברמה מספקת לצורך ביצוע הראיון.

במהלך ביצוע הסקר נעשו מאמצים להגיע לכל רשימת הנדגמים. לבסוף עמד שיעור ההיענות על 59%. בסך הכול בוצעו 4,022 ראיונות, מהם נפסלו 271 שאלונים עקב מילוי חלקי ומילוי לא תקין. בסך הכול התקבלו 3,751 שאלונים. מספר גבוה זה של מרואיינים אפשר בחינה לעומק גם של החוויה של תת-קבוצות באוכלוסייה ([ראו פירוט במצגת](#)) בהמתנה לרופאים יועצים בקהילה והשוואת ממצאים אלו לממצאים בקרב האוכלוסייה הכללית.

סיכום תוצאות איסוף הנתונים מוצג בלוח 1.

לוח 1: סיכום תוצאות איסוף הנתונים (במספרים ובאחוזים)

8,900	סך מספר הנדגמים
6,812	סך הכול נדגמים השייכים לאוכלוסיית המחקר ^א
4,022	סך הכול מרואיינים
59%	שיעור ההיענות
	סיבות לאי-ריאיון:
17%	סירוב
24%	קשיים ביצירת קשר (שפה, איתור, תיאום מועד)

^א לא נכללו במדגם: צעירים מתחת לגיל 22, בתי עסק ומוסדות, תושבים זרים, מספרי פקס או מודם, משרתים בצבא קבע. כמו כן לא נכללו במדגם מספרי טלפון שבהם קו הטלפון היה לא תקין או שלא היה מענה במשך שבועיים.

4. שקלול קובץ הנתונים

לצורך התאמת מאפייני המרואיינים למאפייני האוכלוסייה ניתן משקל לכל מרואיין על פי קבוצת האוכלוסייה שאליה הוא שייך. **בלוח 2** מוצגים המשתנים ששימשו לקביעת קבוצות האוכלוסייה.

לוח 2: משתנים וקבוצות השקלול

הערות	מספר קבוצות	משתנה
זכר / נקבה	2	מין
יהודים ואחרים ^א / ערבים	2	קבוצת אוכלוסייה
34-22 44-35 54-45 64-55 +65	5	גיל
על פי מחוזות משרד הפנים: ירושלים, יהודה ושומרון הצפון חיפה המרכז תל אביב הדרום	6	מחוז מגורים

^א בקבוצה זו נכללו יהודים, נוצרים שאינם ערבים ואוכלוסייה ללא סיווג דת.

מן הלוח עולה כי יש 120 קבוצות ($2 \cdot 2 \cdot 5 \cdot 6 = 120$). חישוב המשקל של כל אחת מן הקבוצות התקבל מן היחס בינה ובין גודלה באוכלוסייה הכללית.

שלבי חישוב המשקלות

ניפוח המשקל של כל תצפיות לפי $\frac{N_j}{n_j}$, כאשר N_j הוא גודל הקבוצה ה- j ($1 \leq j \leq 120$) באוכלוסייה (בהתבסס על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה [למ"ס], 2019) ו- n_j הוא גודל הקבוצה ה- j במדגם. לצורך חזרה לגודל המדגם המקורי, מקדם הניפוח של כל תצפית הוכפל ביחס שבין גודל האוכלוסייה ובין מספר התצפיות במדגם.

5. ייצוגיות המדגם לאוכלוסיית בני 22 ויותר

לאחר ביצוע השקלול, להלן בדיקת ייצוגיות המדגם לאוכלוסיית בני 22 ויותר. נתוני האוכלוסייה הכללית נלקחו מנתוני המוסד לביטוח לאומי (2020) ומנתוני הלמ"ס (2019), לפי המשתנים האלה: גיל, מין, קופת חולים, מחוז, קבוצת אוכלוסייה (ערבים / יהודים ואחרים).

בלוחות 3-11 מוצגות תוצאות התפלגות המרוויינים לעומת התפלגות אוכלוסיית בני 22 ויותר.

לוח 3: ייצוגיות המדגם, לפי קופת החולים (באחוזים)

מרוויינים	אוכלוסייה	קופת חולים
50 (n=1,864)	52	שירותי בריאות כללית
29 (n=1,081)	28	מכבי שירותי בריאות
13 (n=485)	12	מאוחדת
8 (n=298)	8	לאומית

מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי, 2020

לוח 4: ייצוגיות המדגם, לפי מין (באחוזים)

מרוויינים	אוכלוסייה	מין
49	48	גברים
51	52	נשים

מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי, 2020

לוח 5: התפלגות החברות בקופת החולים, לפי מין (באחוזים)

מרוויינים					אוכלוסייה					
לאומית	מאוחדת	מכבי שירותי בריאות	שירותי בריאות כללית	סה"כ	לאומית	מאוחדת	מכבי שירותי בריאות	שירותי בריאות כללית	סה"כ	מין
9	13	28	50	100	8	13	27	52	100	גברים
7	13	30	50	100	7	12	28	53	100	נשים

מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי, 2020

לוח 6: התפלגות לפי מין, בכל אחת מקופות החולים (באחוזים)

לאומית	מאוחדת	מכבי שירותי בריאות	שירותי בריאות כללית	סה"כ	מין
48	50	47	49	49	גברים מרוויינים
50	49	48	48	48	אוכלוסייה
52	50	53	51	51	נשים מרוויינים
50	51	52	52	52	אוכלוסייה

מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי, 2020

לוח 7: ייצוגיות המדגם, לפי מחוז המגורים^א (באחוזים)

מרוויינים	אוכלוסייה	מחוז
14	17	ירושלים ויו"ש
16	16	הצפון
12	12	חיפה
25	25	המרכז
18	16	תל אביב
14	14	הדרום

מקור הנתונים: למ"ס, 2019
^אהחלוקה של היישובים למחוזות המגורים נעשתה על פי הגדרות הלמ"ס

לוח 8: ייצוגיות המדגם, לפי גיל (באחוזים)

גיל	אוכלוסייה	מרואיינים
44-22	50	49
64-45	31	32
65+	19	19

מקור הנתונים: למ"ס, 2019

לוח 9: התפלגות החברות בקופת החולים, לפי קבוצות גיל (באחוזים)

מרואיינים					באוכלוסייה					קבוצת גיל
לאומית	מאוחדת	מכבי שירותי בריאות	שירותי בריאות כללית	סה"כ	לאומית	מאוחדת	מכבי שירותי בריאות	שירותי בריאות כללית	סה"כ	
8	14	29	49	100	8	13	26	53	100	44-22
8	14	33	45	100	8	13	32	47	100	64-45
7	9	23	61	100	7	10	24	59	100	65+

מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי, 2020

לוח 10: התפלגות קבוצות הגיל בכל קופת חולים (באחוזים)

מרואיינים				באוכלוסייה				קבוצת גיל
לאומית	מאוחדת	מכבי שירותי בריאות	שירותי בריאות כללית	לאומית	מאוחדת	מכבי שירותי בריאות	שירותי בריאות כללית	
52	53	49	48	49	52	46	50	44-22
31	34	36	29	32	32	36	28	64-45
17	13	15	23	19	16	18	22	65+
100	100	100	100	100	100	100	100	סה"כ

מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי, 2020

לוח 11: ייצוגיות המדגם, לפי קבוצת אוכלוסייה (באחוזים)

מרואיינים	אוכלוסייה	קבוצת אוכלוסייה
82	82	יהודים ואחרים
18	18	ערבים

מקור הנתונים: למ"ס, 2019

מקורות

[המוסד לביטוח לאומי. \(2020\). דוח מסכם על ניהול קובץ בריאות בחודשים ספטמבר-נובמבר 2019 וחישוב מפתח החלוקה ליום 1.1.2020.](#)

[הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה \(למ"ס\). \(2019\). השנתון הסטטיסטי לישראל 2019.](#)